

Báthy Sándor - Derzsényi Attila - Horváth Zoltán - Németh Gyula

LOGISZTIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉS A SIKERES VÉDEKEZÉSÉRT

Logistics cooperation for successful defence

DOI: 10.30583/2018/3-4/7

A mű a KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú „A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés” elnevezésű kiemelt projekt keretében működtetett Ludovika Kutatócsoport keretében, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem felkérésére készült.

Absztrakt:

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem felkérése alapján lefolytatott KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú „Jól szervezett közszolgálati logisztika – állampolgári elégedettség” elnevezésű kiemelt projekt keretében kutatócsoport dolgozta fel a hivatásrendek (honvédség, rendőrség, katasztrófavédelem) logisztikai együttműködésének kérdéseit azzal a céllal, hogy a különleges jogrend időszakainak védelmi feladatait hatékonyabban és szervezettebben támogathassa a szolgálatokba szervezett logisztika, valamint az ellátási, fenntartási és szállítási feladataikat egyeztetett tervek alapján valósítsák meg a közös ügy érdekében.

Kulcsszavak: logisztika, együttműködés, hivatásrendek, különleges jogrend

Abstract:

In the framework of a priority project called „Well-organised public service logistics – public satisfaction” (KÖFOP-2.1.2.-VEKOP-15-2016-00001) commissioned by the National University of Public Service a group of researchers addressed the issues of the logistic cooperation between the military, police and disaster relief professions so that the defence tasks in times of national crisis can be more efficiently and effectively supported by the logistics of the services, and their supply, maintenance and transportation tasks can be carried out on the basis of agreed plans in the interest of a common cause.

Keywords: logistics, cooperation, special legal order

Bevezető

A Ludovika Kutatócsoport¹ létrehozását az indokolta, hogy a nevezett projekt a honvédelmi és katasztrófavédelmi logisztika ismeretén kívül külföldi kitekintést és beszerzői ismereteket is elvárt. A csoport vállalta, hogy négy szeminárium és egy konferencia keretében kidolgozza a különleges jogrend hatásait a hivatásrendek logisztikai szükségletei vonatkozásában, feltárják azokat a területeket, amelyek gátolják az együttműködést és a hivatásrendek közösen meghatározzák a szorosabb együttműködéshez vezető utat.

A kutatási probléma megfogalmazását az élet szolgáltatta, hiszen a közelmúlt eseményei, amelyek ugyan nem eredményezték minden esetben a különleges jogrendi helyzet bevezetését, de megoldásuk mégis a hivatásrendek közös munkáját igényelte, amely több kívánni valót hagyott maga után. A közös fellépés rávilágított arra, hogy a hivatásrendek közötti együttműködés csak eseti. A határzár védelménél, az iszapkatasztrófánál vagy az árvízi védekezésnél a katasztrófavédelmi, a honvédségi és a rendőrségi erők logisztikai támogatása külön csatornákon történt. Nem működtettek közös ellátási pontokat, elhelyezést, szállításokat az együtt dolgozó hivatásos katasztrófavédelmi, katonai és rendőri erők számára. Ebből esetenként feszültség keletkezett a hivatásrendek között, amely nem segítette a feladat végrehajtását, és rossz benyomást keltett az állampolgárokban.

Ez a helyzet rávilágított arra, hogy a külön-külön működtetett rendszerek ugyan működnek, de kialakítható ettől szervezettebb és gazdaságosabb megoldás is. Ez azért is fontos, mert az ország védelmi feladatai sokkal nagyobb volumenű közös munkát igényelnek, és ott szereplőként megjelennek a NATO megerősítő erők is, akikkel mindhárom hivatásrendnek van közös tennivalója.

¹ Ludovika Kutatócsoport összetétele: Dr. Báthy Sándor ny. ezredes Professor Emeritus, NKE HHK Műveleti Logisztikai Tanszék egyetemi tanár; a kutatócsoport vezető; Prof. Dr. Urbán Rudolf ny. ddtbk., CSc, a Cseh Védelmi Egyetem volt rektora, jelenleg a Védelemgazdasági Kar egyetemi tanára; Derzsényi Attila alezredes (PhD doktorjelölt), NKE HHK Műveleti Logisztikai Tanszék tanársegéd, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó; Horváth Zoltán t.ő. őrnagy (PhD hallgató), a Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központ Logisztikai Osztály volt osztályvezetője, jelenleg a Katasztrófavédelmi Intézet adjunktusa.

I. A projekt alapgondolata és megoldandó feladatai

Hipotézisünk szerint a közös tervezés és a megfelelő szintenként az együttműködés teremtheti meg a különleges jogrend eseményei elhárításának szervezettebb és gazdaságosabb támogatását, amelyet a béke időszakban kell megvalósítani.

A vizsgálatunk kiterjedt:

- a várható események logisztikai szempontú megítélésére;
- a logisztika fogalmára, alapelveire, doktrinális tételeire;
- a védekezéshez szükséges készletek beszerzésére, felhalmozására és lépcsőzésére;
- az ellátási lánc és csomópontjainak működésére;
- az egyes logisztikai szintek tervezési rendjére;
- a vezetés és együttműködés területeire.

Ezeket a kérdéseket több szeminárium keretében tanácskoztuk meg a hivatásrendek képviselőivel annak érdekében, hogy a munkánk ne csak az elmélet és gyakorlat talaján maradjon, hanem járuljon hozzá a jó irányú változáshoz is. Az volt a célunk, hogy a hivatásrendek különleges jogrendi logisztikai támogatási rendszerének vizsgálatával megtaláljuk azokat a kritikus pontokat, amelyek akadályai az ellátás integrációjának, és ezek elhárítása gazdaságosabb, szervezettebb és megbízhatóbb logisztikai ellátáshoz vezet, megteremtve a szorosabb együttműködés lehetőségét a hivatásrendek között, valamint a védelmi igazgatás hatékonyságának fejlesztése keretében a különleges jogrendi helyzetek katasztrófavédelmi, polgári védelmi, rendvédelmi és honvédelmi logisztikai feladatainak integrált rendszerbe ötvözésével hatékonyabb és gazdaságosabb védekezést lehessen megvalósítani.

Bízunk abban, hogy a kidolgozandó integrált rendszer az együttműködés magasabb fokát jelenti, egységes tervezést és irányítást biztosít, gazdaságosabbá és hatékonyabbá teszi az ország erőforrásainak felhasználását, növeli a logisztika szervezetségét, ezen keresztül az állami szerepvállalás elismertségét.

Az elmúlt évtizedek rendkívüli helyzetei több olyan tapasztalatot hoztak, amelyek arra hívják fel a figyelmet, hogy az integrációt a lo-

gisztika vonatkozásában is, hasonlóan a katasztrófavédelemhez, folytatni kell. Közelíteni kell egymáshoz a logisztikai elveket és eljárásokat. Olyan "feladattámogató" logisztikai rendszert kell kialakítani, amely a szinergián nyugszik, és amelyben mindenki a legjobb képességét nyújtja a közös ügy érdekében.

Természetesen kutatásunk több vonatkozásban túllép a különleges jogrend megszervezésének keretein. Érint minden olyan közös állami és közszolgálati feladatot, melyeknél a nevezett hivatásrendek együttműködve dolgoznak, hiszen az állam és a közszolgálat működésének minden pillanatában jelen lévő logisztika működése hatást gyakorol a polgárok mindennapjaira. Azt, hogy ez a hatás milyen érzületet vált ki az emberekből, az emberi tényezőkön kívül az anyagi (nem elsősorban pénzügyi) szolgáltatások minőségétől is függ. Továbbá, az emberek számára az is fontos, hogy egy rendkívüli helyzetet integrált erőfeszítéssel kezel a katasztrófavédelem, polgári védelem, a rendőrség és a honvédség. Ennek szervezettsége bizalmat ébreszt az állampolgárban a közszolgálati szervezetek iránt. A közszolgálatok működését meghatározó törvények pontosan meghatározzák a felelősségi köröket és az együttműködés területeit, amely kifejezi azt a természetes igényt, hogy a felkészülésben és a megoldásban, státusz szerint, de mindenkinek van tennivalója. A közszolgálati logisztikára vár az a feladat, hogy ezek anyagi bázisát megteremtse, és a megfelelő helyen és időben elégséges, de nem pazarló szolgáltatást nyújtson. A különleges jogrend, valamint a katasztrófák jelentős része és a migrációs válság olyan feladat elé állítja a közszolgálatot, nevesítve a polgári védelmet, katasztrófavédelmet, rendőrséget és honvédséget, amelyet csak közösen képesek megoldani.

II. Hivatásrendek a különleges jogrendben

A különleges jogrend olyan, az Alaptörvényben nevesített gyűjtőfogalom, amely azoknak a rendkívüli helyzeteknek a megjelölésére szolgál, amelyeket külső vagy belső okok generálnak, és megoldásuk azt indokolja, hogy időlegesen (megoldásukig) a normál időszaktól eltérő kormányzást működtessen az állam. Ez azt jelenti, hogy egy olyan kivételes időszak következik be az állam életében, amikor a hatékony elhárítás, illetve védelem érdekében rendkívüli hatalomérvényesítést, más megnevezéssel rendeleti kormányzást szükséges életbe léptetni. Ezek a különleges szabályozások teszik lehetővé az alkotmányos rend megóvását, a katasztrófák elhárítását, hatásainak

csökkentését, az állampolgárok élet- és vagyonbiztonságának megőrzését és mindenekelőtt a haza és a Szövetség fegyveres védelmét.

Az Alaptörvény több különleges jogrendi időszakot nevesít, amelyek a kiváltó ok alapján más államigazgatási centrumokhoz, különböző területekhez, jellegükben pedig honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatcsoportokhoz köthetőek.

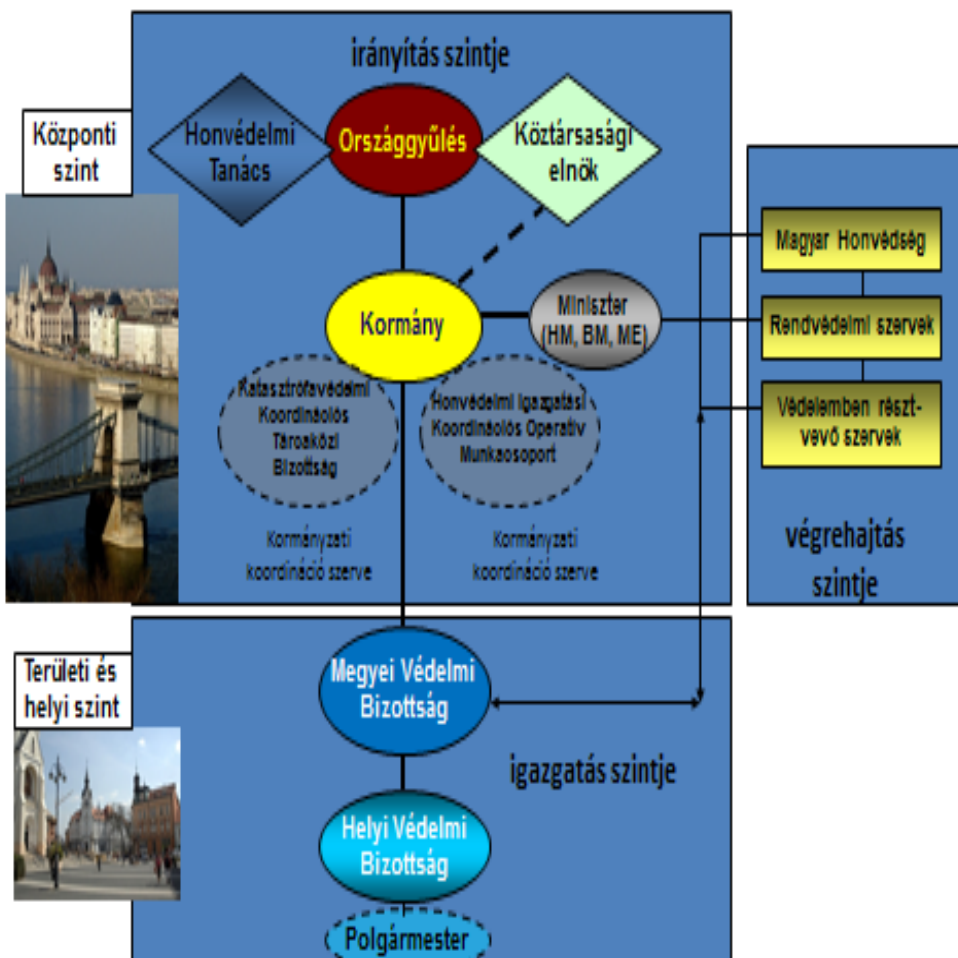
- A **rendkívüli állapot** háborús tevékenység, a Magyar Honvédség honi, illetve külhoni alkalmazása, illetve ennek közvetlen előkészítése, amelyet csak az ország egész területére, és csak az Országgyűlés, illetve a Honvédelmi tanács rendelhet el.
- **Szükségállapot** az ország területén belüli fegyveres tevékenység, az állam működését, a lakosság élet- és vagyonbiztonságát veszélyeztető terrorcselekmények vagy fegyveres csoportok ellen. A Magyar Honvédséget csak akkor lehet fegyveresen felhasználni, ha a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok a feladathoz kevésnek bizonyulnak.
- **Terrorveszélyhelyzet** a szükségállapot esetével azonos, de nem jelenti jelentős felfegyverkezett csoportok veszélyét.
- **Megelőző védelmi helyzet** külső fegyveres támadás veszélye esetén, illetve szövetséges kötelezettség teljesítésekor háborús veszély esetén a NATO válságreagálási rendszerek honi leképzése.
- **Váratlan támadás** külső fegyveres csoportok betörésének elhárítására.
- **Veszélyhelyzet** elemi csapás, ipari katasztrófa elhárítására területileg korlátozottan.

A különleges jogrendben működő védelmi igazgatás elméleti alapjait Dr. habil Lakatos László ny. vezérőrnagy, címzetes egyetemi tanár világította meg kutatói szeminárium és konferencia keretében (1. sz. ábra).

Az ábrából látható, hogy a hivatásrendek egyaránt megtalálhatók a döntéselőkészítő és végrehajtói szinteken, amely azt jelenti, hogy valamennyi védekezési időszakban részt vesznek, és a kialakult helyzetnek megfelelően hajtják végre feladataikat, működtetik a logisztikai ellátó rendszerüket. A döntéselőkészítés, a békeidejű tervezés vonatkozásában azonban azt jelenti, hogy 3 esetben a honvédség (VK; NATO) a tervezés és irányítás centruma, míg a többi idő-

szakban a BM, illetve a katasztrófavédelmi központi szerv. Valamennyi helyzetre igaz, hogy a rendőrség bevonása a tervezésbe nélkülözhetetlen.

A helyzetek, illetve az egyes időszakok közül a megelőző védelmi helyzet, a váratlan támadás mindegyike elvezethet a rendkívüli állapotig, amelyek katonai jellegű feladatmegoldást igényelnek, és a Honvédelmi Miniszter hatáskörébe tartoznak. A szükségállapot, a veszélyhelyzet és a terrorveszélyhelyzet katasztrófavédelmi és belbiztonsági jellegű veszélyt jelentenek, és ezért a Belügyminiszter hatáskörébe tartoznak.

1. számú ábra. A védelmi igazgatás különleges jogrendben

Forrás: Dr. habil. Lakatos László ny. vezérőrnagy, c. egyetemi tanár, c. főiskolai tanár, ny. egyetemi docens a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja

A különleges jogrendi események kezelése védelmi igazgatási feladat, amelynek központi, területi és helyi szintje van:

- Központi szinten az irányítást az eseménytől függően az Országgyűlés, a Köztársasági Elnök, a Honvédelmi Tanács, a kormány vagy az illetékes miniszterek, valamint a kormány koordinációs szerveként működő Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság és a Honvédelmi Igazgatási Koordinációs Operatív Munkacsoport végzi. A végrehajtást a Magyar Honvédség; a rendvédelmi szervek (közülük kiemelten a katasztrófavédelmi, rendőrségi és terrorelhárító), valamint a védelemben résztvevő szervek közös munkája eredményezi.
- Területi és helyi szinten megyei és helyi védelmi bizottságok irányítják a védekezést a polgári védelmi és a hivatásos katasztrófavédelmi, honvédelmi és rendőri erőkkel együttműködve, attól függően, hogy honvédelmi vagy katasztrófavédelmi jellegű különleges jogrendi időszakról van szó.

A hivatásrendeknél a különböző szintek nem „egyenszilárdságúak” lehetőségeik szempontjából. Míg a Magyar Honvédségnél a műveletekben résztvevők számára a művelet teljes időszakára biztosított az ellátás a felhalmozott készletekből, addig a katasztrófavédelelnél megerősítő – támogató készletek állnak csak rendelkezésre. A rendőrség pedig a csapaterős² alkalmazás támogatásához korlátozott lehetőségekkel rendelkezik.

Ezek az egyenlőtlenségek a logisztikai lehetőségek vonatkozásában azt indokolják, hogy szélesebb körben vegyék igénybe a nemzetgazdaság, illetve a másik két hivatásrend szolgáltatási lehetőségeit, amely szükségessé teszi a hivatásrendek szoros együttműködését a különleges jogrend időszakaiban is.

² **Rendőri csapaterő:** A rendőrség állományából és eszközeiből szervezetszerűen vagy ideiglenes jelleggel létrehozott szervezeti egységek, alegységek és szolgálati csoportok, amelyek rendeltetése a csapatszolgálati feladatok végrehajtása. **Csapaterős egységek: Állandó csapaterős rendőri egység:** Készletléti Rendőrség; **Ideiglenes csapaterős rendőri egység:** Megyei Csapatszolgálati Század

III. A hivatásrendek működési sajátosságai és annak logisztikai vonzatai

A hivatásrendek rendeltetésében, szervezetében, felkészítésében meghatározó helyet foglal el a különleges jogrendi időszakok feladatainak kezelése.

Ezek a feladatok három időszakban jelentkeznek:

- az esemény bekövetkezését megelőző időszak, amely a normál működés időszakát és az eseményt közvetlenül megelőző időszakot tartalmazza;
- az esemény elhárításának időszaka;
- a következmények felszámolásának időszaka.

A védekezés tervezésénél figyelembe kell venni:

- Az ország fegyveres védelme során több esemény egyszerre is bekövetkezhet, sérülhetnek létfontosságú rendszerelemek, a közlekedési hálózat, kőolaj- és földgázipar, veszélyes anyagokat előállító és tároló létesítmények, de bekövetkezhetnek természeti katasztrófák is, pl. árvizek.
- Az esemény elhárításában külföldi erők is részt vehetnek. Az országvédelem során jelentős NATO megerősítő erő érkezik hazánkba, akiknek Befogadó Nemzeti Támogatást kell nyújtani.
- Az esemény időpontja pontosan nem jelezhető előre. A tűzoltó erőknél néhány perc, az árvízi védekezésnél néhány nap, míg a honvédelmi erőknél több hét (kivéve a váratlan támadást) áll rendelkezésre a beavatkozás megkezdésére.
- Az esemény helye és mérete csak valószínűsíthető. A meglévő tervek ellenére sem biztos, hogy az erők helyileg hol és mikor lesznek alkalmazva, mert a korszerű hadviselésben már nincsenek merev frontvonalak, hanem a manőverező erők dominálnak, a katasztrófák pedig kiszámíthatatlanok.
- A katasztrófák típusai régióként eltérőek, a veszélyeztetettség mértéke különböző, amely a települések, az azonosítható veszélyeztető hatások következményei és a bekövetkezés gyakorisága alapján három osztályba lett besorolva. Az ország

mintegy 2200 településének 5%-a nagyon, 40%-a közepesen, 55%-a gyengén veszélyeztetett.

- A rendőrség valamennyi helyzetben alkalmazásra kerülhet, és ezek csapaterős alkalmazások is lehetnek.

A logisztikai támogatást befolyásoló körülmények

A logisztikai támogatás megváltozott körülményei a hivatásrendek alkalmazási viszonyából fakadnak, és az alábbi területeket érintik:

- drasztikusan megnő az anyagok fogyása és eszközök üzemeltetése;
- megváltoznak az ellátási kapcsolatok és a szállítási viszonylatok;
- megváltoznak a raktározás, anyagmozgatás és a disztribúció körülményei;
- megnő az együttműködés kényszere, és felerősödik a többnemzetű logisztikai támogatás lehetősége.

Az anyagok várható fogyásának növekedése és a minőségi összetételének változása

A rendkívüli állapot feladatrendszerét vizsgálva - amelyben a katonai és a katasztrófavédelmi feladatok is halmozottan jelentkezhetnek - megállapítható, hogy már a közvetlen előkészítés időszakában jelentős anyagfelhasználás növekedésével lehet számolni. A felvonulás jelentős mozgással jár, és rendkívüli üzemanyag-felhasználást és technikai igénybevételt jelent. A készenlét fokozásához és a készletek széttelepítéséhez kapcsolódó szállítások és igénybevételek is növelik az anyagfelhasználást. A védekezés során a katonai műveletekben nagymértékben nő a harcanyagok, elsősorban a lőszerfogyása és a manőverek miatt az üzemanyag-felhasználás. Ezek mennyiségi összetételében a változást az jelenti, hogy míg békében a lőszerfelhasználás csak a kiképzéshez – esetleg a békefenntartáshoz – kapcsolódik, harchelyzetben ez az össz felhasználásnak maximum 35-40%-át teheti ki. Az ipari katasztrófáknál viszont számolni kell a mentési anyagok tömeges felhasználásával.

Az ellátási kapcsolatok és szállítási viszonylatok változása

Az anyagok fogyása és a védekezésben résztvevők logisztikai szükségletei a kárterületen és annak körzetében keletkeznek. A vé-

dekezésben résztvevők jelentős része a szolgálati helyeiktől távol hajtják végre feladataikat, és az esetek többségében a nagy távolságok miatt nem célszerű saját szállítással megoldani az anyagellátást. Ezért olyan logisztikai szervezetet kell létrehozni, amely mentesíti a védekezőket az anyagok beszerzésének és helyszínre szállításának feladataitól. Ezeket az erőket a katonai rendszerben a hadműveleti logisztika, a katasztrófavédelemben a támogató lépcső hivatott megoldani. A rendőrség alkalmazási viszonyainak változása különleges nagy problémát jelent, amit a határvédelem kezelésének logisztikai problémáján keresztül részletesen elemzünk.

Az ellátási csatornák változása (raktározás, anyagmozgatás, disztribúció)

A védekezést végrehajtó erők mögött anyagi készleteket kell felhalmozni, növelve ezzel az ellátás biztonságát. Ezek a készletek elhelyezhetők alkalmi raktározással, mint pl. vasúti, vízi eszközökön, illetve konténerben széttelepített készletek formájában. A másik lehetőség a gépkocsin elhelyezett raktári készlet, amely közvetlenül szállítható a felhasználás helyszínére. Az anyagmozgatásnak a módszere a tábori eszközök felé tolódik el és anyagátadó pontok működtetését teszi szükségessé. Mivel ilyen esetekben nem a klasszikus lakatnyai logisztikai ellátás működik, ezért a disztribúciós folyamat és annak szereplői megváltoznak. A védekezéshez szükséges anyagokat a védekezést vezető osztja el, és az ellátási szakaszokon keresztül jut el a felhasználóhoz. Katonai vonatkozásban ez a dandár → zászlóalj → század ellátási szakaszt jelenti, katasztrófavédelem vonatkozásában pedig az első, második és tartalék lépcső mobilizálását, ahogy a Közszolgálati Logisztika tankönyv is tartalmazza.

Együttműködés és többnemzetű ellátás

A katonai műveletekben a magyar és szövetséges erőknek szüksége van a közlekedési hálózat igénybevételére, a folyami átkelőkre, raktárbázisokra és azokra a létfontosságú rendszerelemekre, amelyeket a Befogadó Nemzeti Támogatás (BNT) keretében a szövetségeseknek nyújtunk, valamint azokra az erőforrásokra, amivel a nemzetgazdaság a saját csapatokat támogatja. Ezen elemek megóvása, védelme, katonai és civil (katasztrófavédelmi, polgári védelmi és rendőri) erőkkel valósul meg, amihez a szaktárcák által képzett tartalékok nyújtják az anyagi alapot. A szövetséges erők részére már békeidőben előkészítik és megteremtik azokat a terveket, feltételeket, amelyekkel felvonulásukat támogatják. A repülőterek biztosítják a

szövetséges gépek fogadását, keresztkiszolgálását, a kórházak felkészülnek a sérültek fogadására, a rendőrség biztosítja a katonai oszlopok mozgását stb. Az ilyen célra létrehozott és szerepkörre szakosodott ellátás keretében lehetőség van üzemanyag, élelem, valamint erődítési anyagok biztosítására. Vezető nemzeti támogatás keretében komplex logisztikai szolgáltatás biztosítható az erők fogadása, állomásoztatása és a műveleti területre irányítása feladatkörben. Mindezek a feladatok a hivatásrendek és a NATO hatóságok szoros logisztikai együttműködésével valósíthatók meg.

A megváltozott helyzet okozta logisztikai problémákat legszembe-tűnőbbben Dr. Németh Gyula rendőr ezredes mutatta be a tudományos konferencia keretében, ahol elemezte a határzár védelme kapcsán kialakított rendszert és annak ellátási anomáliáit az egyes szolgáltatásoknál. Ezek közül a legjellemzőbbek az alábbiak:

- Az egészségügyi ellátás megszervezéséért a fogadó szerv felelős, amely köteles a nap 24 órájában az alapellátást biztosítani.
- Gyakorlati okokból a pszichológusi támogatást a legtöbb küldő rendőri szerv saját szakemberrel hajtja végre. Súlyosabb esetekben a beteg az ÁEK-be kerül elszállításra.
- A rendszeresített híradó és informatikai, éjjellátó, valamint a hang- és képanyag dokumentáló eszközök és berendezések alkalmasak a szolgálati feladatok támogatására, a meglévő eszközökön felül speciális igények nem merültek fel. A feladat végrehajtásának körzetében mobil bázisállomások kerültek telepítésre annak érdekében, hogy a híradó eszközök (EDR rádiók) működőképességét biztosítani lehessen.
- Az illegális migrációval kapcsolatos szolgálati feladatok támogatására nem kerültek rendszeresítésre speciális fegyverzeti eszközök. A jelenleg meglévő eszközök alkalmasak a szolgálat ellátására, az összegyűjtött tapasztalatok alapján nem indokolt a jelenlegi fegyverzet- és rendészet-technikai felszerelés cseréje.
- A gépjárműtechnikai eszközök a szerb-magyar határszakaszra zömében a rendőrség terepjáró személygépjárművei közül kerültek kijelölésre. Ezen gépjárművek többnyire a városok és falvak nehezen járható útszakaszain látnak el szolgálatot. A járművek kis- és középjavítása helyben megoldható, azonban

időigényes, ezért az üzemképtelen autókat Pest megyében javítják.

- A határszakaszon történő járőrözések során kiderült, hogy ezek a terepjáró személygépkocsik erre a szolgálatra csak korlátozottan alkalmasak, hiszen a földutak pora eltömíti a jármű motorjának levegőztető rendszereit, ezért azok gyakran hibásodnak meg. Esős időben az autók terepjáró-képessége alacsony hatásfokú, nem minden esetben alkalmasak a hatékony feladatellátásra. A problémák kiküszöbölése érdekében új gépjárművek kerültek beszerzésre.
- Az állomány a szolgálati feladatait a rendőrségnél rendszeresített 10M rendészeti gyakorló öltözetben látja el. A ruházat anyagának, szabásának kiválasztásánál figyelembe lettek véve a korábbi évek tapasztalatai, valamint csapatpróbán is átessett az elkészített mintaöltözet. A körültekintő rendszeresítésnek köszönhetően a ruházati termékekkel kapcsolatosan komolyabb probléma nem jelentkezett. Új gyakorlósapka, napszemüveg, illetve csapadékelleni védőruha került bevezetésre, amely szellőzik, és vízálló gore-tex anyagból készült.
- Az elhelyezési feltételek biztosítása a körzet teljes kapacitásának bevonásával valósult meg, maximálisan kihasználva az állami szektor lehetőségeit. Az elhelyezési feltételeket a fogadó megyei rendőr-főkapitányság gazdasági szakszolgálatának kellett kialakítani, de új laktanyák átadása is folyamatban van.
- A feladatban résztvevő teljes állomány hideg élelemmel történő ellátását a Készenléti Rendőrség, míg a meleg étkeztetést a fogadó megyei rendőr-főkapitányság végzi. A küldő szervek az állományt útba indításkor hidegcsomaggal látják el arra az esetre, ha az ellátásban probléma merülne fel.
- Az étkeztetés higiéniai feltételeit tisztálkodási egységcsomagok, a folyamatos fertőtlenítés, valamint az egyszer használatos műanyag evőkészletek folyamatos biztosítása garantálja.
- Az ivóvíz-ellátás előre palackozott, hűtött ásványvízzel történik, fél literes kiszerezésben a könnyebb kezelhetőség érdekében.
- Az éjszakai szolgálatot ellátók kiegészítő ételmezési csomagot kapnak, azonban az ételmezési normák úgy vannak kialakítva, hogy mindenki bőséges ellátást kapjon, azaz igény szerint az alapellátás kiegészülhet.

- Fontos az élelmiszersomagok hűtése, amely hűtőkonténerekben és hűtőládákban történik, a folyamatos ivóvíz-rotációt pedig a gazdasági megerősítő személyzet végzi.

Dr. Németh Gyula rendőr ezredes úr által feltárt logisztikai ellátási és támogatási problémák alapvetően egybeestek a kutatócsoport megállapításaival, amelyek az alábbiak:

- A rendőrség a logisztikai feladatait önerőből, a polgári szféra bevonásával oldja meg.
- Nincs együttműködés, sem feladatmegosztás a határon szolgálatot teljesítő állami szervek között.
- A rendőrség logisztikai képességei az állandó szolgálat-ellátási helytől távol hiányosak.
- A jelenlegi problémák zöme abból adódik, hogy a rendőrségnek nincsenek olyan képességei, amelyek alkalmassá tennék arra, hogy akár hosszú távon is, az állandó szolgálat-ellátási helytől távol, képes legyen több ezer rendőr teljes körű logisztikai támogatását önerőből, a polgári szféra szolgáltatásainak bevonása nélkül végrehajtani. Ez a képességhiány elsősorban az elhelyezési és élelmezési képességeket érinti.

A kutatás során feltárt meghatározó problémák szemináriumok keretében, a hivatásrendek szakembereinek bevonásával történő feldolgozása eredményes módszernek bizonyult, melynek során számos releváns témát vizsgáltak és dolgoztak fel. Ezek közül a legfontosabbak az alábbiak:

- A különleges jogrend időszakainak tevékenységei, logisztikai támogatásának sajátosságai.
- A hivatásrendek (katasztrófavédelem, rendőrség, honvédség) alkalmazása, logisztikai tevékenységének sajátosságai.
- A Cseh Köztársaság különleges jogrendi (rendkívüli időszaki) tevékenységeinek logisztikája.
- Katasztrófavédelmi logisztika a különleges jogrend időszakában.
- A közsféra beszerzési sajátosságai.
- A honvédelmi igazgatás- a hivatásrendek együttműködésének – logisztikai aspektusai.

- Logisztikai támogatási terv a védelmi logisztikai támogatás alapja.
- A katasztrófavédelem logisztikai támogatási rendszerének tervezése.
- Az anyagi készletek időbeni rendelkezésre állásának tervezése.
- Logisztikai Információs Rendszer, mint a vezetés-támogatás alappillére.
- A különleges jogrend időszakainak várható anyagi szükségletei és kielégítésük lehetősége.
- A katasztrófavédelmi feladatok anyagi támogatásának rendje.
- Az állami tartalékok és a nemzetgazdasági erőforrások szerepe a védelmi feladat logisztikai támogatásában.
- A védelem logisztikai feladatainak vezetése a különleges jogrend időszakaiban.

A témák feldolgozása során kikristályosodott, hogy hipotéziseink és megoldási javaslataink megállják a helyüket a valóságban. A szemináriumokon feldolgozott témák hozzájárultak a kutatást lezáró konferencia megtartásához.

A kutatócsoport a problémák orvoslására a tervezési-vezetési rendszer korszerűsítését, a logisztikai gazdálkodás megújítását és a minden időszakot felölelő szorosabb együttműködést ajánlotta, melyet a szemináriumok és a konferencia egyértelműen visszaigazolt. Ezek anyagaiból néhányat – figyelemmel a publikáció terjedelmére – bemutatunk.

IV. A hivatásrendek logisztikai tervezése

A logisztikai támogatás megszervezését a stratégiai, műveleti és taktikai szinten készített tervek alapján, mindhárom időszakban (megelőzés, mentés és helyreállítás) végre kell hajtani. A logisztikai tervek a védelmi (veszélyelhárítási) tervek részét képezik, függetlenül attól, hogy esetleg külön okmányként készülnek el. A Befogadó Nemzeti Támogatásra készített tervek szintén a védelmi tervezés részét képezik.

A honvédelmi feladatok tervezésének sajátosságai

A terveknek összhangban kell lenniük a NATO parancsnokság hadműveleti tervével, kiemelt pontossággal kell rendelkeznie a NATO alárendeltségében működő magyar erők és a Befogadó Nemzeti Támogatás vonatkozásában. Ez azt is jelenti, hogy nem csak a honvédség által nyújtott támogatást, hanem a támogatás teljes spektrumát tervezni kell.

A terveknek tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a logisztikai támogatás elgondolását;
- a támogatás erő- és eszközforrását, a külső forrásokat is beleértve;
- a logisztika funkcionális területeinek (anyagi, technikai, közlekedési, elhelyezési) és a NATO tervezési rendjéhez igazodva az egészségügyi biztosítás feladatait;
- a támogatás prioritásait;
- a logisztika vezetés és együttműködés rendjét.

A stratégiai tervet a Köztársasági Elnök, a műveleti és taktikai szintű terveket a katonai hierarchiában a megfelelő hatáskörrel rendelkező parancsnok hagyja jóvá.

A katasztrófavédelmi feladatok tervezése

A katasztrófavédelmi feladatok tervezési rendszerében stratégiai szinten a kormány, a belügyminisztérium, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) és a BM OKF Gazdasági Ellátó Központ (a továbbiakban: BM OKF GEK) vesz részt. A központi veszélyelhárítási tervet a belügyminiszter hagyja jóvá. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv (BM OKF) a katasztrófaelhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos jogkörében kidolgozza:

- a katasztrófavédelemmel összefüggő tervezési, szervezési, felkészítési szakmai elveket és követelményeket;
- közreműködik a katasztrófák várható következményeinek megelőzésére és elhárítására vonatkozó tervezésben;
- felelős a „központi veszélyelhárítási terv elkészítéséért”, valamint ellátja a polgári védelmi szervezetek létrehozásával

és felkészítésével, ellátásával és alkalmazásával, valamint a lakosság és az anyagi javak mentésével összefüggő tervezési és szervezési feladatokat.

A katasztrófavédelem logisztikai feladatainak végrehajtási szintjei

A katasztrófavédelem rendszerében a logisztikai feladatok több szinten kerülnek végrehajtásra, melyek a következők:

BM OKF Gazdasági Ellátó Központ (GEK) feladatrendszere:

- az országos rendeltetésű védekezési készletek országrészek közötti átcsoportosítása (szállítási képesség „megtöbbszörözése”, logisztikai szakállomány megerősítése stb.);
- az állami tartalékgazdálkodásban készletezett anyagok, készletek, technikai eszközök szállítási feladata;
- indulókészletek megerősítése/rászállítások szervezése a beszerzési rendszeren keresztül;
- országos lebiztosítások felhasználásának koordinálása;
- katasztrófaveszély, illetve veszélyhelyzeti időszak feladatellátás befejezésekor a támogató rendszer alaphelyzetbe állítását jelentő visszapótlások végrehajtása;
- a központi logisztikát érintő pénzügyi elszámolások elkészítése.

Hadműveleti szinten

A megyei és fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságok:

- elvégzik a felkészülési időszaki tervezési feladatait;
- műveleti időszakban elvégzik a műveletek logisztikai feladatait a művelet végrehajtása szerinti feladat- és hatáskörüknek megfelelően;
- elvégzik a műveletek logisztika szempontú elemzését.

Harcászai szinten

A Katasztrófavédelmi Kirendeltségek (KVK) és a Hivatásos Tűzoltó Parancsnokságok tervezik a rendelkezésükre álló ellátó, fenntartó, szállítási kapacitási igények, illetve a megyei lebiztosítások erejéig a

saját, illetve a megyébe vezényelt megerősítő erők logisztikai szükségleteinek teljes körű kielégítését.

A megyei igazgatóságok és a BM OKF GEK külön logisztikai támogató tervet készítenek, amely tartalmazza a logisztikai támogatás végrehajtásához kapcsolódóan az anyagi készletek és a technikai eszközök felsorolását, továbbá a logisztikai szállítási feladatok ellátásához szükséges valamennyi adatot a készenléti időpontokhoz, a felelősökhöz és a végrehajtóhoz rendelve.

A védekezési feladatokba bevonható közreműködők alkalmazási feltételeinek biztosítására előzetes tervek, lebiztosítások, keretszerződések, együttműködési megállapodások alapján a beavatkozást megelőzően intézkedni kell.

V. Logisztikai gazdálkodás

Katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában elvárás, hogy minden körülmények között, megfelelő helyen, megfelelő időben és megfelelő minőségben a szükséges erőforrások rendelkezésre álljanak. Ehhez a feladathoz az államnak biztosítania kell azokat az anyagi és technikai készleteket, amellyel a feladat végrehajtható. *„Az optimális cél elérése érdekében olyan logisztikai gazdálkodási rendszert szükséges kialakítani, amely a lakossági, intézményi, katasztrófavédelmi, gazdasági szervezetek készletein túl a honvédségi és nemzetközi készletekre is támaszkodik”.*³

A megfelelő időben és megfelelő minőségben rendelkezésre állás a katasztrófaelhárítás felkészülési időszakában rengeteg fejtörést okozhat. Például, a rövid szavatossági idővel rendelkező termékeket meddig célszerű raktározni, érdemes-e nagyobb készletet felhalmozni, a termékek cseréjének vagy akár a hulladékok elszállításának költségét előre lehet-e kalkulálni, tervezni stb. A termék életútját végig lehet kísérni az előzetes tervezése, beszerzése, használata és üzemeltetése, és legvégül a megsemmisítése során. Ezek a feladatok mind költséggel járnak, melyek nagymértékben befolyásolják a gazdaságossági kérdéseket.

³ Derzsényi Attila: Egészségügyi készletek a katasztrófaelhárításban: I. rész HADTUDOMÁNY: A MAGYAR HADTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA XXVII: pp. 33-48. (2018)

A kutatócsoport arra a következtetésre jutott, hogy a logisztikai gazdálkodás egységes értelmezése érdekében meghatározza azokat a részfeladatokat, amelyek minden hivatásrendnél megjelennek. A Honvédség által már jól kidolgozott elemeket veszi alapul, és bedolgozza az egyes hivatásrendek sajátosságait is.

A logisztikai feladatok keretében gondoskodni kell a személyi állomány megfelelő élet- és munkakörülményeinek kialakításáról és fenntartásáról, a technikai eszközök rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban tartásáról, időszakos ellenőrzései, illetve felülvizsgálatai időbeni végrehajtásáról, rendszer- és életciklus-szemléletű üzemeltetéséről, azok mennyiségi és értékben történő folyamatos nyilvántartásáról.

A logisztikai gazdálkodással szemben támasztott elvárások az alábbiak:

- részletesen határozza meg a feladatokat;
- vegye figyelembe a normál időszak és a különleges jogrend időszakát egyaránt;
- a gazdálkodási feladatokat a logisztikához rendelje.

A logisztikai gazdálkodás egy olyan összetett folyamat (2. számú ábra), amely tartalmazza a védelmi szervezet feladatainak végrehajtásához szükséges eszközök és szolgáltatások:

- tervezését,
- kutatás-fejlesztését (K+F), mely a képességekvetelmények alapján szükség szerint jelentkezik,
- beszerzését,
- rendszeresítését,
- analitikus nyilvántartási rendszerének kialakítását, nyilvántartását, készletezését, tárolását, leltározását, kezelését, felhasználását, kategorizálását,
- üzembentartását,
- rendszerből történő kivonását, selejtezését,
- a kiselejtezett eszközök hasznosítását, megsemmisítését,
- adott esetben a veszélyes anyagok kezelését, ellenőrzését.

2. számú ábra. Hivatásrendek logisztikai gazdálkodásának folyamata (Derzsényi Attila saját készítésű ábrája)

A fentiek alapján megállapítható, hogy a logisztikai gazdálkodás tervezése, szervezése és végrehajtása során a védekezéshez szükséges igény teljes életciklusát átfogó szemlélet, valamint az életciklus-költségszámvetés alapelvei alkalmazandók. Amennyiben a logisztikai gazdálkodás folyamatát párhuzamba állítjuk az életciklussal, akkor ezt a folyamatot gazdasági számvetések alapján elemezni is tudjuk.

VI. A hivatásrendek logisztikai együttműködésének lehetőségei

A katasztrófavédelmi, honvédségi és rendőrségi (együtt hivatásrendek) együttműködésének természetes gyökere az a gyakorlat, amelyet az élet nap mint nap előállít, amikor a határzárakat közösen őrzik, amikor az árvízi védekezésben segítik egymást, vagy a rendőri és katasztrófavédelmi erők támogatására honvédségi erőket vetnek be. Az Alaptörvény és a hivatásrendek működését szabályozó törvények és kormányrendeletek több ponton intézményesítik, illetve törvényi vagy jogszabályi erőre emelik ezt az együttműködést. Ezekhez természetesen kapcsolódik a NATO szövetségben vállalt együttműködés is.

Az együttműködés napjaink egyik kulcsszava, annak a felismerésnek az eredménye, hogy a fejlődés, a globalizálódó világ elképzelhetetlen többoldalú együttműködés nélkül. Triviálisan egy olyan folyamat, amelyben két vagy több személy, esetleg szervezet dolgozik együtt közös célok elérése érdekében. A hadtudomány NATO tagságunk előtt is ebben a szellemben foglalkozott az együttműködéssel, a hadművészet egyik „elvévé” emelte azt. A céltól és a mérettől függően harcászati, hadműveleti és hadászati szinten szervezett együttműködésről beszélhetünk, amely kiterjed a haderőnemekre, fegyvernemekre és a szakcsapatokra is, azaz a harcolókra és harctámogatókra minden szinten. Fontos szempont, hogy az előljáró szervezi, az együttműködők nincsenek függelmi viszonyban, és működik a folyamatos, kölcsönös tájékoztatás.

A NATO-ban és az EU-ban tovább növekedett az együttműködés fontossága és jelentősége, mivel a döntéshozatal a szövetség szintjén is kritériumként és elvárásként kezeli. A logisztikai együttműködés, ha lehet még meghatározóbb, hiszen a fegyveres küzdelem anyagi forrásainak biztosítása elképzelhetetlen a tagállamok együttműködése nélkül békében, válsághelyzetben és a többnemzeti kötelekek háborús alkalmazása során.

Nem túlzás azt mondani, hogy a logisztikai funkciók megvalósulásának módja maga a tagországok együttműködése, melyet a logisztikai kézikönyv nagyon helyesen „együttműködői logisztika és többnemzetiségű logisztika” elnevezéssel illet és ír le.

Az együttműködői logisztika informatikai támogatásának az alábbi funkciókat kellene tartalmaznia:

- készlettervezés,
- beszerzés nyilvántartása, a beszerzés tervezéséhez lekérdezések biztosítása,
- eszközgazdálkodás,
- karbantartás-javításhoz kapcsolódó készletek kezelése,
- ellátási folyamatok támogatása (első lépcsőben csak az anyagmozgások követése),
- inkurrens anyagok kezelése,
- értékesítési folyamatok támogatása,
- leltározási folyamatok támogatása.

Az együttműködés jelentőségét csak növeli az a tény, hogy a logisztikai támogatás felelőssége döntő mértékben a NATO parancsnok alárendeltségébe kerülő erők esetében is a nemzeté marad.

A logisztikai együttműködésnek több olyan területe és végrehajtási elve, követelménye határozható meg, amelyek a katasztrófák elleni védekezés megelőzési, mentési és helyreállítási időszakában erősítik, hatékonyabbá teszik a közös fellépést.

A normál időszakban:

- az anyagok, eszközök egyeztetett rendszeresítése és beszerzése;
- a kodifikációs rendszer kiépítése;
- a lehívható képességek átláthatóvá tétele;
- a logisztikai támogatás közös tervezése, beleértve a létfontosságú rendszerelemek védelmét;
- közös feladatok anyagellátási normáinak egységesítése (pl. élelmezési norma).

Az események bekövetkezése során:

- minden hivatásrend elfogadja a másik által nyújtott szolgáltatást, és bizalommal van iránta;
- a felek nem tesznek különbséget a szolgáltatásokban a hivatásrendek között, egységesítik szállítási, raktározási és anyagkiadási szabályozóikat.

Az eredeti helyzet visszaállítása időszakában:

- egyenlő számban képviseltetik magukat a felszámoló bizottságokban, az elszámolás során és a káresemények kivizsgálásában;
- nézetkülönbség esetén tartózkodnak attól, hogy jogvitáikat bírósági úton rendezzék.

A kutatócsoport álláspontja szerint az együttműködés gyakran szubjektív tényezőkön múlik. Ennek vizsgálata és a hivatásrendek készségének tesztelése a KÖFOP kutatás keretében 80 fő részvételével, kérdőíves felméréssel készült (1. sz. melléklet). Ennek eredménye meggyőzően igazolta a hivatásrendek elkötelezettségét az együttműködés kiszélesítése mellett.

Összegzett következtetések

A kutatás eredményesen lezárult, a kutatócsoport a kitűzött céljait maradéktalanul teljesítette.

A kutatás célja, hogy a védelmi igazgatás fejlesztésének keretein belül a különleges jogrendi helyzetek katasztrófavédelmi és polgári védelmi, rendvédelmi és katasztrófavédelmi feladatainak integrált rendszerbe ötvözésével a jelenleginél hatékonyabb és gazdaságosabb védekezést legyünk képesek biztosítani a különleges jogrendi időszakban.

A kidolgozandó integrált rendszerre irányuló javaslat az együttműködés magasabb fokát jelentheti, egységes tervezést és irányítást biztosíthat, gazdaságosabbá és hatékonyabbá teheti az ország erőforrásainak felhasználását, növelheti a logisztikai szervezettséget, ezen keresztül az állami szerepvállalás elismertségét.

Megállapításra került, hogy kiemelten kell kezelni az integráció növelését a hatékonyabb és gazdaságosabb logisztikai támogatás érdekében a különleges jogrendvédelmi feladatok szervezésében az alábbi témakörökben:

- a logisztika fogalmi rendszerének, elveinek és eljárásainak, a készletképzés és a szükségletek megállapítási metodikájának (közepes napi felhasználás), valamint az anyagok NATO elvek szerinti kodifikációjának egységesítése,
- az állami tartalékolásban a védelmi célú készletek harmonizációja,
- a beszerzés és rendszeresítés összehangolása,
- a közös feladatokhoz egységesített normák kidolgozása,
- a logisztikai támogatás egységes tervezése valamennyi szinten a hivatásrendek bevonásával,
- a lehívható készletek átláthatóvá tétele,
- kompatibilis információs rendszer működtetése.

Összességében levonhatónak tartjuk azt a következtetést, hogy a különleges jogrend valamennyi esetében nélkülözhetetlen a hivatásrendek szorosabb logisztikai együttműködése, amelyet a központi irányítás szintjéről kell indukálni. Az együttműködést és

a rendszerek integrációját már békeidőszakban meg kell kezdeni a beszerzés, fenntartás, készletképzés, raktározás és a tervezés területein. A kidolgozott terveknek megfelelően mindhárom szinten (helyi-harcászati; regionális-műveleti; központi-hadászati) meg kell szervezni a konkrét, operatív együttműködést, és azt rendszergyakorlatok keretében és a mindennapi életben művelni kell.

Felhasznált irodalom:

Könyv, könyvrészlet:

LAKATOS Péter: A logisztika alapjai és közszolgálati kapcsolódásai, aspektusai” Budapest, Dialóg Campus Kiadó 2018 ISBN 978-615-5764-52-3 (nyomtatott) | ISBN 978-615-5764-53-0

NATO Logisztikai Kézikönyv a HVK Logisztikai Főcsoportfőnökség Kiadványa 1998

Folyóirat, egyéb kiadvány, konferencia, előadás (KÖFOP projekt eredménytermékei):

Derzsényi Attila: Egészségügyi készletek a katasztrófaelhárításban: I. rész HADTUDOMÁNY: A MAGYAR HADTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA XXVII: pp. 33-48. (2018)

Derzsényi Attila: A katonai beszerzés a logisztikai támogatás rendszerében, PhD értekezés, Budapest, 2018 NKE pp.62

Horváth Zoltán: A kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok logisztikai támogatása, Műszaki Katonai Közlöny, 20. évf. [2010] 1–4. sz.,

Derzsényi Attila: A katonai beszerzés a logisztikai támogatás rendszerében, PhD értekezés, Budapest, 2018 NKE pp.62

Attila Derzsényi, Sándor Báthy and Rudolf Urban Logistická integrace v madarsku v krizovém managementu , University of Pardubice, Faculty of Chemical Technology konferencia kiadványban, 2018

Báthy Sándor, Ágoston Csaba, Rábel Gábor, Várnay István: Az ellátási lánc rövidítése a biztonságosabb anyagellátás egyik útja, Katonai Logisztika 2018. 1. szám

KÖFOP Ludovika Kutatócsoport szemináriumi és konferencia előadásai

Jogszábai hivatkozás:

Magyarország Alaptörvénye/2016. BM OKF főigazgatói intézkedés
2011. évi CXXVIII. Törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

234/2011. Korm. Rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról

AJP-4 Szövetséges Összhaderőnemi Logisztikai Doktrína

AJP-4.5 Magyar Honvédség Befogadó Nemzeti Támogatás Doktrína
a Magyar Honvédség Kiadványa

MC 319/2 A NATO logisztikai alap- és irányelvei

1. számú melléklet. A kérdőíves kutatás eredménye

a. Az állampolgári vélemény (80 fő)

A környezetében lehetséges katasztrófák vonatkozásában Ön szükségesnek tartja-e:

	Igen/I	Nem/N	Közömbös/K
Tájékoztassák Önt a lehetséges veszélyről.	75	3	2
Felkészítsék a tennivalóira.	70	8	2
Áldozna a szabadidejéből a felkészülésre.	38	22	20
Megnyugtatná-e, ha a mentésben résztvevő erők (katasztrófavédelmi, polgári védelmi, rendőri, honvédségi) közösen gyakorolnák a feladatukat.	66	6	8
Szívesebben venne-e Ön is részt a mentésben ezekkel az erőkkel együtt, mint csak a helyiekkel.	43	25	12
Az Ön által ismert esetekben			
- fontosnak tartja-e az állami (katasztrófavédelem, rendőrség, honvédség és önkormányzati) szervezetek részvételét az elhárításban	78	1	1
- Szervezettnek és összehangolt-nak ítéli-e a munkájukat.	51	16	13

b. Szakemberek közötti felmérés (80 fő)

	Igen/I	Nem/N
Ön szerint az önkormányzat kellő súllyal kezeli-e a katasztrófák elleni védekezést?	44	36
Tudja-e, hogy az Országgyűlés a helyi önkormányzatok számára biztosítja a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester katasztrófavédelmi feladatának ellátásához szükséges anyagi fel-	35	45

tételeket?																																				
Tudja-e, hogy a polgármester (a fővárosban a főpolgármester) az illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait?	40	40																																		
<p>Tisztában van-e a településére jellemző leggyakoribb lehetséges katasztrófatípusokkal és azokra vonatkozó tervekkel?</p> <p>1. Elégséges forrásokat biztosít az önkormányzat (+ más intézmény) a katasztrófa elhárítás céljára évente a költségvetésből?</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Igen/I</th> <th>Nem/N</th> <th>Nem tudom/T</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pénzügyi</td> <td>13</td> <td>15</td> <td>52</td> </tr> <tr> <td>anyag</td> <td>12</td> <td>17</td> <td>51</td> </tr> </tbody> </table> <p>2. A költségvetési előirányzat fedezi a szükséges kiadásokat?</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Igen/I</th> <th>Nem/N</th> <th>Nem tudom/T</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>20</td> <td>2</td> <td>58</td> </tr> </tbody> </table> <p>3. Az Ön véleménye szerint a jelenlegi rendszer a források elosztásához, a katasztrófák elhárítására jól van beállítva?</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Igen/I</th> <th>Nem/N</th> <th>Nem tudom/T</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- önkormányzat szintjén</td> <td>14</td> <td>6</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>- regionális szinten</td> <td>14</td> <td>7</td> <td>59</td> </tr> <tr> <td>- állami szinten</td> <td>18</td> <td>8</td> <td>54</td> </tr> </tbody> </table>		Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T	pénzügyi	13	15	52	anyag	12	17	51	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T	20	2	58		Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T	- önkormányzat szintjén	14	6	60	- regionális szinten	14	7	59	- állami szinten	18	8	54		
	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T																																	
pénzügyi	13	15	52																																	
anyag	12	17	51																																	
Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T																																		
20	2	58																																		
	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T																																	
- önkormányzat szintjén	14	6	60																																	
- regionális szinten	14	7	59																																	
- állami szinten	18	8	54																																	
<p>Rendelkezik-e az önkormányzat a településre jellemző katasztrófa-helyzetekhez szükséges anyagi-technikai biztosítási tervekkel?</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Igen/I</th> <th>Nem/N</th> <th>Nem tudom/T</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>17</td> <td>10</td> <td>53</td> </tr> </tbody> </table>	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T	17	10	53																														
Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T																																		
17	10	53																																		

Tisztában van-e a lakosságvédelmi feladatokkal?	Igen/I	Nem/N																																				
	32	48																																				
<p>4. A fogyasztható anyagok (étel ital, ruházat, személyi higiénia, stb.) a polgárok részére mely szervek segítségével történik?</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Igen/I</th> <th>Nem/N</th> <th>Nem tudom/T</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>az önkormányzat, város</td> <td>43</td> <td>3</td> <td>34</td> </tr> <tr> <td>önkormányzat, régiók</td> <td>32</td> <td>16</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td>állam, a központi kormányzati szervek</td> <td>47</td> <td>2</td> <td>31</td> </tr> <tr> <td>humanitárius szervezetek</td> <td>41</td> <td>4</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>adományozók</td> <td>37</td> <td>13</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>katasztrófavédelem (pv.is)</td> <td>22</td> <td>27</td> <td>31</td> </tr> <tr> <td>hadsereg</td> <td>33</td> <td>11</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>más eszközökkel (írja le)</td> <td>nem írtak 3</td> <td>5</td> <td>72</td> </tr> </tbody> </table>				Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T	az önkormányzat, város	43	3	34	önkormányzat, régiók	32	16	32	állam, a központi kormányzati szervek	47	2	31	humanitárius szervezetek	41	4	35	adományozók	37	13	30	katasztrófavédelem (pv.is)	22	27	31	hadsereg	33	11	36	más eszközökkel (írja le)	nem írtak 3	5	72
	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T																																			
az önkormányzat, város	43	3	34																																			
önkormányzat, régiók	32	16	32																																			
állam, a központi kormányzati szervek	47	2	31																																			
humanitárius szervezetek	41	4	35																																			
adományozók	37	13	30																																			
katasztrófavédelem (pv.is)	22	27	31																																			
hadsereg	33	11	36																																			
más eszközökkel (írja le)	nem írtak 3	5	72																																			
<p>5. A szolgáltatások biztosítása (szállás, orvosi ellátás, pszicho szociális, lelki, stb.) mely szervek segítségével történik?</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Igen/I</th> <th>Nem/N</th> <th>Nem tudom/T</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>az önkormányzat, város</td> <td>47</td> <td>1</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td>önkormányzat, régiók</td> <td>45</td> <td>-</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>állam, a központi kormányzati szervek</td> <td>47</td> <td>4</td> <td>29</td> </tr> </tbody> </table>				Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T	az önkormányzat, város	47	1	32	önkormányzat, régiók	45	-	35	állam, a központi kormányzati szervek	47	4	29																				
	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T																																			
az önkormányzat, város	47	1	32																																			
önkormányzat, régiók	45	-	35																																			
állam, a központi kormányzati szervek	47	4	29																																			

humanitárius szervezetek	30	18	32	
adományozók	19	25	36	
katasztrófavédelem (pv. is)	27	20	33	
hadsereg	24	21	35	
más eszközökkel (írja le)	nem írtak 5	4	71	
6. A technikai eszközök (berendezések) fenntartása mely szervek segítségével történik?				
	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T	
az önkormányzat forrásaiból	40	8	32	
régió forrásaiból	39	6	35	
központi kormányzati szervek forrásaiból (támogatások, stb.)	46	2	32	
szerződés forrásaiból a magánszektorban	30	12	38	
katasztrófavédelem forrásaiból	35	8	37	
hadsereg forrásaiból	33	12	35	
nincs	4	5	71	
Tisztában van-e, hogy a polgármester a polgári védelmi kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben, mint első fokon eljáró?				
				Igen/I
				Nem/N
				49
				31

7. A katasztrófák megoldásához a meglévő anyag biztosítási rendszer ...

	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T
- tartalmi szempontból megfelelő	23	8	49
- átfogja a teljes rendszert	22	8	50
- rendelkezésre állás szempontjából (idő) megfelelő	21	10	49
- pénzügyi támogatás szempontjából megfelelő	22	11	47

8. Az Ön véleménye szerint érdemes pénzt investálni a tárolt készletekbe vagy tartalékba?

	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T
fogyó anyagokra	55	3	22
technikai eszközökbe	57	1	22

9. Határozza meg a támogatandó területeket, amelyre az önkormányzatnak kellene forrásokat (pénzügyi és anyagi) biztosítani a lakosság védelméhez és milyen időtartamra (például: étel, ital, ruházat, személyi higiénia, stb.). Írja le!

Példa:

biztosítandó	időtartam
élelmiszer, víz	1 hét
	a katasztrófa elhárítás teljes időszakára

30% reagált – tartós élelmiszert, szállást, egészségügyet, mosószert nevesítettek az elhárítás teljes időszakára.	
Milyen katasztrófavédelmi témájú programok jelentkeznek a településén, melyhez az önkormányzat pénzügyi-szervezési vagy egyéb támogatást nyújt? Kérem, írja le! Nem tudja 80 fő (100%)	

	Igen/I	Nem/N	Nem tudom/T
Fontosnak tartja-e a rendkívüli helyzetek (különleges jogrend) során a katasztrófavédelmi (pv.) rendőrségi és honvédelmi erők együttműködését?	72	2	6
Célszerű lenne-e egységesíteni az elhárítást az együttműködő hivatásrendek között?	68	6	6
Zavarná-e, ha másik hivatásrend (pl. honvédség) biztosítaná az ételmezési vagy üzemanyag ellátást?	19	56	5
Zavarná-e, ha Önöknek kellene más hivatásrendben tartozókat ellátni?	19	56	5
Lehetségesnek tartja-e, hogy közös (integrált) tervezés valósuljon meg logisztika vonatkozásában is a rendkívüli helyzetek elhárításának támogatására?	64	10	6